

503. plenární zasedání
Evropského hospodářského a sociálního výboru
(Brusel, 10. – 11. 12. 2014)

Plenární zasedání Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) projednalo a přijalo následující stanoviska:

- **CCMI/122 Průmyslové změny v evropském obalovém průmyslu**

Evropský obalový průmysl čelí řadě významných výzev. Nadbytečná kapacita odvětví vystavila výrobce velkému tlaku, zničila pracovní příležitosti a vedla v poslední době ke zvýšenému počtu fúzí a akvizic. Přemísťování výrobců zboží na rychle se rozvíjející trhy Brazílie, Ruska, Indie a Číny (BRIC), které společně tvoří přibližně 30 % světové poptávky, vystavilo společnosti obalového průmyslu tlaku, aby postupovaly stejně.

Evropský obalový průmysl si musí zachovat vedoucí postavení na základě čtyř základních pilířů: účinné využívání zdrojů; věda, výzkum a inovace; sociální dialog; udržitelnost a přizpůsobení. Účinné využívání zdrojů: toto odvětví má potenciál zvýšit podíl recyklace v členských státech EU. Společnosti k tomu však stále ještě potřebují podporu a EHSV se domnívá, že Evropská komise by v této záležitosti mohla být nápomocna tím, že by poskytovala více informací o osvědčených postupech a optimálním využívání disponibilních zdrojů.

EHSV je přesvědčen, že otázka vyvážených cen energie by měla být politickou prioritou Evropské unie ve vztahu k tomuto specifickému odvětví. Všechna průmyslová odvětví by měla dále přispět k dosažení cílů Evropské unie v oblasti emisí uhlíku tím, že stanoví realistické cíle recyklace v souladu s cíli stanovenými legislativou EU (směrnice o obalech a obalových odpadech, rámcová směrnice o odpadech) a v návaznosti na strategii Evropa 2020. Následně budou předkládat každoroční výkazy, které vyčíslí dosažený pokrok. Kampaň upozorňující veřejnost na tuto problematiku by mohla být cestou, jak upevnit „základní požadavky“ definované ve směrnici o obalech a obalových odpadech, které se týkají „přílišného“ balení. Komise by měla jít příkladem a stanovit přesný harmonogram s cílem požadovat zákaz jednorázových plastových tašek ve prospěch tašek k opětovnému použití či tašek z biologicky rozložitelných materiálů.

- **REX/416 Strategie ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích**

Cílem nového sdělení je upravit strategii, již Komise zahájila v roce 2004. Komise navrhuje nový postup k ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích.

Řadu odvětví EU dnes stále poškozují nedostatečná ochrana a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích. Cílem nové strategie je snížit míru porušování těchto práv (např. padělání, pirátství či nedostatečné uplatňování mezinárodních dohod), které má nepříznivé dopady na zahraniční obchod EU. Takový postup vzhledem ke třetím zemím odůvodňuje dopad porušování práv duševního vlastnictví na zaměstnanost, inovace a růst v EU.

EHSV vítá nový přístup, který vykazuje rovnováhu mezi specifickými potřebami a sankcemi ve třetích zemích. Připomíná však, že je nutné mít na paměti výzvy, jimž čelí místní obyvatelstvo v rozvojových zemích. EHSV zdůrazňuje, že je nezbytné zlepšit v EU i ve třetích zemích informovanost a povědomí o právech duševního vlastnictví. Dále je zapotřebí věnovat zvláštní pozornost orgánům veřejné správy ve třetích zemích, nositelům práv duševního vlastnictví, hospodářským odvětvím, nevládním organizacím v EU i nejdůležitějším evropským orgánům včetně členských států a Evropského parlamentu.

- **INT/750 Program REFIT**

Ve sdělení o programu REFIT (Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů) v říjnu 2013 Komise představila ambiciózní plán – určila oblasti, v nichž budou plánované iniciativy zastaveny, stáhla několik návrhů, které už před dlouhou dobou uvízly v legislativním procesu, a několik právních předpisů zrušila.

Zkoumá také, jak se instituce EU, členské státy a zúčastněné strany v podnikatelské sféře a občanské společnosti podílejí na výkonu společné odpovědnosti. Společně s tímto sdělením předkládá Komise podrobný srovnávací přehled současného stavu provádění všech jednotlivých opatření programu a předběžný seznam budoucích opatření.

EHSV vítá snížení zátěže malých a středních podniků a mikropodniků (test malých a středních podniků) a občanů. Připomíná však, že pro řádnou veřejnou správu je třeba mít základní příslušné údaje a informace, aby bylo možné zavést kontrolu těchto politik do praxe a vyhodnotit je.

Připomíná, že účelem zásady „zelenou malým a středním podnikům“ nemůže být vyjmutí mikrosubjektů a malých a středních podniků z uplatňování právních předpisů. Spíše se jedná o to, zohlednit při vytváření právních předpisů skutečnost, že se budou uplatňovat i na malé struktury, aniž by to mělo negativní dopad na plnění cíle stanoveného daným předpisem.

EHSV žádá Komisi, aby zajistila integrované a vyvážené posouzení hospodářského, sociálního a environmentálního rozměru. Domnívá se totiž, že cíle, o něž usiluje Komise, nebudou splněny, pokud nebudou zohledněny všechny tyto rozměry a zájmy všech zúčastněných stran.

- **INT/757 Akční plán EU v oblasti práv duševního vlastnictví**

Toto sdělení doplňuje strategie ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích a prohlubování spolupráce mezi celními orgány v EU a ve třetích zemích v oblasti obchodu se zbožím, které porušuje práva duševního vlastnictví, jak stanovuje akční plán EU v celní oblasti.

Cílem by mělo být dosažení obnoveného konsensu o tom, jak jsou práva duševního vlastnictví vykonávána, a to při plném zapojení všech zúčastněných stran. Komise bude sledovat výsledky tohoto akčního plánu a vyzývá Evropský parlament, Radu, členské státy, Evropský hospodářský a sociální výbor, středisko a zúčastněné strany, aby k nadcházející práci aktivně přispěly.

EHSV souhlasí s obecným přístupem Komise, který spočívá v přijetí:

- akčního plánu zaměřeného proti porušování práv duševního vlastnictví v Evropské unii;
- strategie ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích

EHSV souhlasí s pragmatickým přístupem Komise, jenž upřednostňuje nástroje jako „sledování peněz“ a zapojení zainteresovaných subjektů.

EHSV může souhlasit s přístupem Komise s více cíli, pokud tyto cíle budou lépe definovány a pokud budou lépe popsány jejich kvantitativní a kvalitativní aspekty.

EHSV dále považuje za problematický nepřiměřený význam, který Komise zřejmě přisuzuje dobrovolnému zavádění režimů, vytváření dobrovolných memorand o porozumění a dohod a zavádění osvědčených postupů v oblasti, kde dochází k padělání a pirátství.

- **INT/758 Kontrola spojování podniků**

V této bílé knize Komise deset let po rozsáhlém přepracování nařízení EU o spojování podniků v roce 2004 shrnuje, jakým způsobem byl uplatňován věcný test „zásadního narušení účinné hospodářské soutěže“, a popisuje, jak by mohlo být v budoucnu podporováno další sbližování a spolupráce mezi Komisí a členskými státy. Předkládá rovněž návrhy konkrétních změn, jejichž cílem je zefektivnit kontrolu spojování podniků v EU. Tyto návrhy se týkají zejména dvou oblastí:

- zajištění toho, aby se nařízení o spojování zabývalo všemi zdroji možného poškození hospodářské soutěže, potažmo spotřebitelů, jež jsou dány spojováním nebo restrukturalizací podniků, včetně zdrojů vznikajících akvizicemi nekontrolních menšinových podílů, a
- co nejlepšího zajištění úzké spolupráce mezi Komisí a vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a náležitě dělby úkolů v oblasti kontroly spojování podniků, zejména racionalizací pravidel pro postupování případů spojení podniků členskými státy Komisi a naopak.

EHSV vítá bílou knihu, jelikož posiluje jeden z pilířů politiky konkurenceschopnosti Unie a zjednodušuje postupy.

EHSV navrhuje, aby teorie újmy, na níž je bílá kniha založena, spočívala v řádném stanovení toho, jak může být poškozena konkurenceschopnost a spotřebitelé.

EHSV doporučuje, aby se v novém regulačním rámci vzaly v úvahu také sociální dopady, zejména na zaměstnanost a konkurenceschopnost podniků na světových trzích.

Podle názoru EHSV je v systému „cílené“ transparentnosti, který navrhuje Komise, potřeba řádně objasnit pojmy „konkurent“ (podle kritéria, které se používá u antimonopolních opatření) a „vertikálně propojená společnost“, povahu vztahů, aby akvizice podílů mohla být považována za „zásadní“, a případ skupin podniků provozujících činnost v mnoha odvětvích.

EHSV považuje za důležité, aby si systém kontroly spojování EU zachoval či dokonce zvýšil svoji současnou prestiž.

V EU dnes existuje 28 orgánů kontroly a jejich kritéria nejsou homogenní. EHSV proto navrhuje přehodnotit bílou knihu a usilovat v ní o harmonizaci právních předpisů členských států, přezkum požadavků na oznamovací povinnost a větší posun k systému jednotného kontaktního místa.

V bílé knize jsou oznámeny změny procesních pravidel, jež si zasloužení kladné hodnocení Výboru. To si zaslouží rovněž opatření zjednodušující postupy, zejména v případě společných podniků (joint ventures) mimo Evropský hospodářský prostor.

- **SOC/512 Strategický rámec pro ochranu zdraví a bezpečnosti při práci 2014-2020**

S cílem zlepšit ochranu více než 217 milionů pracovníků v EU před pracovními úrazy a nemocemi z povolání představila Evropská komise dne 6. června 2014 nový strategický rámec pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci na období 2014–2020. Cílem tohoto nového rámce je v souladu se strategií Evropa 2020 zajistit, aby EU hrála i nadále vedoucí úlohu při prosazování vysokých norem v oblasti pracovních podmínek, a to jak v Evropě, tak v mezinárodním měřítku.

Strategický rámec identifikuje tři hlavní výzvy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: zdokonalit provádění stávajících předpisů v oblasti bezpečnosti a zdraví, zdokonalit prevenci onemocnění spojených s výkonem povolání a zohlednit stárnutí pracovní síly EU.

K řešení těchto výzev je navržena řada opatření v rámci sedmi hlavních strategických cílů:

- další konsolidace vnitrostátních strategií v oblasti zdraví a bezpečnosti;
- poskytování praktické podpory malým podnikům a mikropodnikům, aby mohly lépe splňovat zdravotní a bezpečnostní předpisy;
- lepší prosazování předpisů členskými státy;
- zjednodušování stávajících právních předpisů;
- řešení problému stárnoucí pracovní síly v Evropě;
- lepší shromažďování statistických údajů;
- posílení koordinace s mezinárodními organizacemi.

EHSV oceňuje záměr Komise zaměřit se na prevenci, zjednodušení pravidel – bez toho, aby byla ohrožena stávající úroveň ochrany – a jejich řádné dodržování. Strategie musí zaručit rovnováhu mezi vysokou úrovní ochrany a administrativní zátěží podniků.

EHSV je potěšen, že se Komise zaměřuje na malé a střední podniky (MSP) a poskytování poradenství, informací a pokynů MSP za použití informačních a komunikačních technologií a zvyšuje koordinaci veřejných služeb na podporu MSP.

EHSV má za to, že je zapotřebí více lépe připravených inspektorů, neboť zhruba polovina členských států nedosahuje minima doporučeného Mezinárodní organizací práce (jeden inspektor na každých 10 tisíc pracovníků).

EHSV doporučuje Komisi, aby přijala opatření s cílem zajistit mladým lidem, čerstvým absolventům, stážistům a učňům informace a odpovídající odbornou přípravu a praxi.

EHSV vyzývá k investování do prevence, a to jak ze strany podniků, tak i ze strany členských států, a se zapojením pracovníků.

- **REX/428 Opatření ohledně antidumpingových a antisubvenčních opatření**

Účelem návrhu je provedení kodifikace nařízení Rady (ES) č. 1515/2001 ze dne 23. července 2001 o opatřeních, která může Společenství přijmout na základě zprávy přijaté orgánem WTO pro řešení sporů o antidumpingových a antisubvenčních opatřeních. Nové nařízení nahradí různé akty, které jsou do něj začleněny; zcela zachovává jejich obsah, a omezuje se tak pouze na jejich spojení a zapracování pouze takových formálních změn, které vyžaduje samotná kodifikace. Jelikož se Výbor domnívá, že obsah návrhu je zcela uspokojivý, a nemá k němu žádné připomínky, rozhodl se zaujmout k navrhovanému znění příznivé stanovisko.

Vladimíra Drbalová

Mezinárodní vztahy - Mezinárodní organizace a EU

Členka EHSV